

UVODNIK

JUBILEJ 18 GODINA DEFENDOLOGIJE – naučno, izdavačko i obrazovno stvaranje...

Poštovani čitaoci, uvaženi akademski i stručni radnici, ljubitelji pisane riječi, pred vama, nama, se nalazi 36. broj Defendologije, teorijsko–stručnog časopisa za pitanja zaštite, bezbjednosti, odbrane, obrazovanja, obuke i osposobljavanja. U ovoj godini Evropski defendologija centar obilježava 18 godina uspješnog rada i razvoja. Prošlo je punih osamnaest godina od prvog izdanja našeg časopisa. **Dosljednost, kontinuitet, akademski standardi, multidisciplinarnost i aktuelnost tema, izdanja na srpskom i engleskom jeziku**, međunarodna redakcija – učinili su časopis Defendologija prepoznatljivim u nacionalnim okvirima, regionu i šire. U godinama iza nas, **autori su tretirali različite teme** iz oblasti nauke, struke, obrazovanja, vojske, policije, službi bezbjednosti, terorizma, civilnog društva, demokratije, rata, mira, nevladinih organizacija, etničkih sukoba, pomirenja, političke kulture, dijaloga, tolerancije, društvene krize, međunarodnih odnosa, tranzicije, siromaštva, nezaposlenosti, konflikata, sporta i nasilja u sportu, govora mržnje, globalizacije, geopolitike, ljudskih prava i sloboda, slobode medija, parlamentarne kontrole vojske, policije i službi bezbjednosti, trgovine ljudima, korupcije, kriminala, maloljetničke delinkvencije, narkomanije i niz drugih tema iz naučnih disciplina kao što su defendologija, sociologija, kriminologija, konfliktologija, pravo, ekonomija, psihologija, politikologija itd. U ovom broju **čitaoci će imati priliku da sagledaju različite teme**, poput savremenih bezbjednosnih izazova, javne uprave, socijalne rezilijentnosti i socijalne održivosti te metodologije društvenih nauka. Društvene krize, konflikti, ratovi, prirodne katastrofe, društveni potresi nameću potrebu da se sagleda doprinos vojnih snaga u kriznim situacijama. Saradnja vojnih snaga i civilnih institucija nameće brojna pitanja u cilju stvaranja efikasnijeg modela upravljanja krizama. Naredna tema se odnosi na ulogu privatnih bezbjednosnih agencija u savremenom svijetu. Globalne društvene promjene reflektovale su se na sektor bezbjednosti u vidu rastućih trendova privatizacije poslova bezbjednosti i ekspanzije privatnih bezbjednosnih agencija. Pored društvene opravdanosti potrebno je kritički sagledati njihovu ulogu, zakonitost rada, kontrolu i posebno se osvrnuti na zloupotrebe u primjeni sile i kršenja ljudskih prava, što je negativan epifenomen ekspanzije privatnog sektora bezbjednosti. Nakon bezbjednosnih tema čitaoci će imati priliku da se upoznaju sa radovima koji tretiraju tematiku javne uprave. Tu se govori o lokalnoj samoupravi koja predstavlja ključni faktor opstanka i razvoja društvene

zajednice. Bez dobre i efikasne lokalne samouprave nema uspješnog pravnog i demokratiskog društva. Takođe se sagledava usklađenost regulative i funkcionisanja jedinica lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i sa dokumentima Savjeta Evrope. Naredni rad u rubrici javna uprava obrađuje modele upravljanja u cilju unapređenja lokalnog ekonomskog razvoja. Slijedi rad koji tretira tematiku socijalne rezilijentnosti i socijalne održivosti. Klimatske promjene i dramatičan rast urbanih sredina u svijetu nameću pitanje na koji način se društvene zajednice suočavaju sa ovim problemima. U radu se istražuje koncept socijalne održivosti i teorija socijalne rezilijentnosti u cilju definisanja karakteristika rezilijentnih zajednica i njihove spremnosti da odgovore na velike društvene promjene i prirodne katastrofe. Ovaj broj zaključujemo sa temom metodologije društvenih nauka u kome se problematizuje aktuelnost metodološke koncepcije Maksa Vebera. U radu se daje kritički osvrt na učestale neargumentovane interpretacije koje nasljeđe klasične sociologije proglašavaju za prevaziđeno. Kao što je opštepoznato, Defendologija je izraz naše potrebe, naše zaštite, bezbjednosti i odbrane, našeg opstanka, naše slobode, našeg razvoja... Ona je iznjedrila veliki broj **kritičkih intelektualaca**, onih koji su naučno pisali i koji su spremni **da za život u istini i slobodi plate najtežu cijenu i podnesu velike žrtve**. Jedino tako se može pripadati **pokretu kritičkih intelektualaca, intelektualaca koji stvaraju a ne varaju**. Autori izdavačke djelatnosti Defendologije, između ostalih, dali su najveći doprinos i prethodnih 18 godina utemeljenju, naučnom i obrazovnom oblikovanju **Defendologije kao nauke o bezbjednosnim studijama, zaštiti, bezbjednosti i odbrani**. Riječi koje su pisali i sve ono što su govorili, propagirali, **djela koja su činili i ciljeve za koje su se borili**, imaju neprolaznu vrijednost, oni su od univerzalnog značaja i zbog toga Defendologija ostaje uvijek aktuelna, kao što vidimo, ne samo u našem srpskom narodu, nego i u drugim narodima, nacionalnim manjinama, državama, regijama i svijetu. Mnogi autori, akademski radnici, rasli su paralelno sa Defendologijom, napredovali su od asistenata do redovnih profesora univerziteta, prenosili su znanja našem duhovnom naslijeđu i javnosti uopšte. Kalili su se kao čelik, nudili dobra i najbolja društvena i državna rješenja..., uz argumentovanu potvrdu i opredijeljenost da tako danteovski smjelo nastave i u buduće... **Treba podržati ljude koji drugačije misle, koji govore istinu za opšte dobro, jer tamo gdje svi isto misle, ili samo jedan misli, ili niko ništa ne misli...**

Glavni i odgovorni urednik